

Епідеміологічні загрози в Україні

наразі суттєво загострені через руйнування інфраструктури, бойові дії, міграцію населення та зниження рівня охоплення вакцинацією. Ситуація перебуває під постійним моніторингом [Центру громадського здоров'я МОЗ України \(ЦГЗ\)](#). Основні інфекційні ризики та виклики поділяють на кілька ключових груп:

Сезонні респіраторні інфекції

В Україні триває офіційний епідемічний сезон грипу, ГРВІ та COVID-19, під час якого традиційно фіксують мільйони випадків захворювань.

Грип та ГРВІ: Медичні служби ведуть посилений епідеміологічний нагляд, який триває щорічно з осені до кінця весни.

- **COVID-19:** Вірус залишається активним складником сезонної захворюваності, хоча більшість випадків зараз протікає в межах стандартних респіраторних спалахів.

Водні та кишкові інфекції (ризиків воєнного часу)

Через пошкодження водогонів, очисних споруд та проблеми з електропостачанням у багатьох регіонах зростає небезпека спалахів через забруднену воду.

ПРОФІЛАКТИКА ГОСТРИХ КИШКОВИХ ІНФЕКЦІЙ

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ШИГЕЛЬОЗ (дизентерія)

ШИГЕЛЬОЗ (дизентерія) – одна з найпоширеніших кишкових інфекцій. На посуді й вологій білизні шигели можуть зберігатися протягом місяців, у ґрунті – до 3 місяців, на продуктах харчування – декілька діб, у воді – до 2 місяців. При нагріванні до 60 °C гине через 10 хвилин, при кип'ятінні – негайно, у дезінфекційних розчинах – протягом кількох хвилин.

Джерело інфекції – людина, хвора на шигельоз в гострій чи хронічній формі.

Механізм передачі збудника – фекально-оральний: недотримання правил особистої гігієни; зберігання в антисанітарних умовах харчових продуктів; стихійна торгівля харчовими продуктами, особливо в літній період.

ПРОЯВИ ЗАХВОРЮВАННЯ:

- підвищення температури тіла (іноді до 40 °C)
- болі в животі переймодібного характеру
- несправні позиви на випорожнення кишечника (тенезми)
- частота випорожнень може збільшитися до 30 разів на добу
- швидко настає зневоднення організму

ПРОФІЛАКТИКА ШИГЕЛЬОЗУ:

- ретельне миття рук з милом перед вживанням їжі та її приготуванням;
- використання для пиття та приготування їжі лише бутылізованої води або води з централізованих джерел постачання, при неможливості – воду слід кип'ятити;
- відмова від покупки продуктів харчування у сусідських місцях;
- проведення термічної обробки молока та молочних продуктів, приданих на ринках;
- ретельне миття овочів, фруктів, ягід та зелених перед споживанням проточною водою;
- виключення із споживання продуктів сумнівної якості та із закінченим терміном зберігання;
- уникання ковтання води під час купання в басейні або в водоймах;
- зберігання продуктів харчування в холодильниках з дотриманням термінів використання;
- боротьба з мухами в приміщенні, де готується їжа;
- при виявленні симптомів захворювання не слід займатися самолікуванням, потрібно НЕГАЙНО звернутися за допомогою до лікаря.

Гострі кишкові інфекції (ГКІ) та шигельоз: Регулярно реєструються у теплий період.

- **Лептоспіроз:** Небезпечне зоонозне захворювання, що передається через контакт із водою, забрудненою виділеннями гризунів (особливо актуально для підтоплених зон та польових умов).
- **Холера:** Постійна загроза для південних та прифронтових областей у разі масштабного руйнування санітарної інфраструктури.

Керовані інфекції (загрози через прогалини у вакцинації)

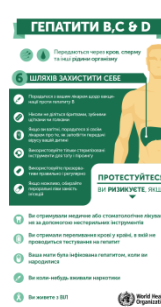
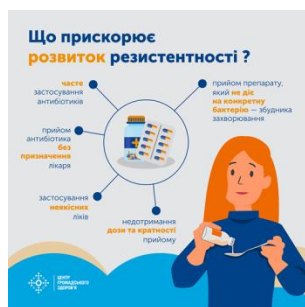
Недостатній рівень імунізації населення створює передумови для циклічних спалахів небезпечних хвороб.

- **Кір:** Висококонтагіозне захворювання, ризик масштабного спалаху якого зростає щоразу, коли рівень вакцинації дітей падає нижче рекомендованих ВООЗ 95%.
- **Кашлюк та дифтерія:** Періодично фіксуються локальні підйоми захворюваності.
- **Правець:** Ризик смертельно небезпечного інфікування ран різко зростає під час бойових дій та розчищення завалів.
- **Поліомієліт:** Ризик зберігається через незавершені загальнонаціональні кампанії імунізації серед дітей.

Зоонози та нові інфекції (трансмівні загрози)

- **Гарячка Західного Нілу та кліщовий енцефаліт:** Хвороби, що передаються через укуси комарів та кліщів, останнім часом демонструють тенденцію до поширення в різних регіонах України.
- **Скажу:** Через неможливість повноцінного проведення пероральної вакцинації диких тварин у прифронтових лісах та збільшення кількості бродячих тварин, загроза покусання та зараження сказом є високою.

Соціально небезпечні хронічні інфекції та резистентність

- **Туберкульоз та ВІЛ-інфекція:** Війна ускладнює своєчасне виявлення та безперервне лікування пацієнтів.
- **Антимікробна резистентність (AMR):** Через надмірне та неконтрольоване використання антибіотиків (зокрема при лікуванні поранених у госпіталях), супербактерії стають стійкими до ліків, що є однією з найбільших загроз для медичної системи України. [1] З метою раннього виявлення спалахів в Україні активно розвивають сучасні методи моніторингу, наприклад, епіднагляд за стічними водами, який дозволяє виявити віруси (зокрема поліомієліт та COVID-19) ще до масової появи симптомів у пацієнтів

ІНФОРМОВАНИЙ-ЗАХИЩЕНИЙ!!!!

БУДЬТЕ ПИЛЬНІ! БЕРЕЖІТЬ ЗДОРОВ'Я!